

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sivečer, izimki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računata se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša. Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnishvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnishvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Nedolžnost katoliške stranke.

Naša katoliška stranka se sedaj dela nedolžno kakor jagne in zatrjuje, da bi ne bila se izrekla za samostojno postopanje pri volitvah, da je mi nismo izivali. Gospodom menda ni prav, da že tudi po deželi spoznavajo, da le naša mlajša duhovščina dela zdrážbo na Kranjskem. Toda gospodje naj se zgovarjajo, kakorkoli hočejo; dokaz, da so hoteli imeti razpor, je pač njih glasilo samo. Brezštevilkokrat je „Slovenec“, zlasti prvo leto po katoliškem sbodu, zagotavljal, da se morajo ločiti duhovi. Mari ni s tem delal naravnost na razpor?

Kdo se bode morda izgovarjal, da se je to zlelo „Slovenca“ potrebno iz verskih ozirrov. Ta izgovor je pa povse puhel. Kmalu potem so se „Slovenčevi“ somišljeniki zavezali z nemškimi liberalci na Dunaju, a „Slovenec“ ni nič klical več, da naj se Klun ali pa Povše zaradi tega izbac neta iz katoliške stranke. Da to ni bilo katoliški veri v korist, bode pač vsakdo pojnil. Sam „Slovenec“ je večkrat nemške liberalce označil za največje sovražnike naše vere. In ti liberalci bili so na potu, da popolnoma propadejo, da jim niso naši „Slovenčevci“ prihiteli na pomoč. Zato pa pač nimajo nobene pravice, izigrovati se še kje za varuhe in zagovornike vere. Baš zadnje dni je „Slovenec“ priznal, da je sedaj liberalna stranka že silna. Res je to, ali za to se ima pač v prvi vrsti zahvaliti tistim gospodom, ki imajo pri „Slovenci“ veliko besedo. Da je tedaj bila liberalna stranka že na kantu, ko je grof Taaffe predložil svojo volilno reformo, je vidno iz tedanjega strahu in javkanja liberalnih glasil.

Vrhunec binavščini je pa v tem, da katoliška stranka hoče izkoristiti liberalizem proti nam. Pravi podpiratelji nemškega liberalizma ne sede mej nami, ampak v katoliški stranki sami. Sam načelnik katoliškega volilnega odbora je na Dunaju skoro dve leti vedno capljajal za nemškimi liberalci, v tem ko so naši pristaši delali vedno opozicijo vladi, v kateri je liberalni Plener, prvi branitelj velikih kapitalistov, igral glavno ulogo.

Porablja se tudi kapitalizem proti nam. O izšemanju nižjih slojev po velikem kapitalu v Avstriji da se mnogo govoriti in pisati. Ne nahaja se pa ta

kapitalizem le mej liberalci, temveč tudi pri ljudeh, ki hočejo veljati za dobre katolike. Tako je jako nelepe reči povedal o grofu Sylvi Tarouci neki dunajski krščansko-socijalni list, katerih grof Sylva Tarouca še do sedaj ni oporekel. Vendar je ta grof na katoliškem sbodu tako lepo govoril o krščanskem socijalizmu; pa tudi o drugih taci katoliških možeh se je že mnogo govorilo in pisalo, kar se še do dandanes ni oporeklo. Pa tudi naša katoliška stranka ni tako nedolžna v tem oziru, kakor se dela. Znani so nam celo gotovi slučajji, katerih pa ne bodedo navajali.

Glavna zagovornica kapitalizma v Avstriji je pa nemška levica. Ta stranka tega ne prikriva. To pa ni oviralo naše katoliške stranke, da bi je ne bila podpirala, če tudi je vsakdo, če morda ni gluh in slep, moral vedeti, da je s tem delala le za bogate židovske kapitaliste.

Toda še nekaj družega moramo omeniti. Naša stranka se je izrekla za občno volilno pravico, pa tudi ni nasprotovala Taaffejevi volilni reformi. Drugače je pa delala naša katoliška stranka. Ti ni šlo v glavo, da bi volili tisti, ki nič davka ne plačujejo, to je tisti, ki nimajo nobenega kapitala. Pri tem mi seveda razumemo besedo kapital v širšem narodno-gospodarskem zmislu. Posebno gospodu Povšetu ni nikakor šlo v glavo, da bi njegov hlapec ravno tako volilno pravico imel, kakor on, ker ni ravno tak kapitalist, kakor je on. Katoliška stranka je na Dunaju napela vse sile, zvezala se je z zastopniki velicega kapitala, da le delavci ne dobe jednake volilne pravice, kakor jo imajo morda tisti ljudje, ki kaj direktnega davka plačujejo, naj že potem denar sami pridobe, ali pa jim ga delavci z žuljavimi rokami zaslužijo. Iz povedanega je vidno, da pri naši katoliški stranki prav za prav človek le toliko velja, kolikor plača, da so baš njej vodilo kapitalistična načela. Drugim očita pospeševanje kapitalizma, da bi nekoliko prikrila svoje postopanje. Vedno skuša na druge zvrniti svoje grehe. Iz povedanega je pač vidno, kakšna je tista blinjena nedolžnost naše katoliške stranke.

V Ljubljani, 17. avgusta.

Kielmanseggov ukaz o državljskih pravicah uradnikov se bode objavil tudi v naredbenem

listu državne železniške uprave. Ta ukaz bode torej veljal tudi za uradnike državnih železnic. Ravno tako bode veljal ta ukaz tudi za zakladne uradnike.

Mladočeški shod. V Hořici je bil v četrtek mladočeški shod, na katerem je dr. Šil naglašal, da imajo bodoče deželnozbornske volitve pokazati, kakšen uspeh ima Thunova vzgojevalna metoda. Vladni komisar je govornika opominjal k zmernosti, a ta mu je odgovoril, da so Mladočehi že dovolj zmerni, ker ponujajo manjšini v deželi popolno jednakovnost. Poslanec Janda je naglašal, da se je zahvaliti Mladočehom, da so pale umetne meje, ki so ločile Moravsko in Šlezijo od Češke. Dokazoval je, da Štásnyjeva kmetska stranka le ljudstvo slepari. Kramaf je pa največ govoril o grofu Thunu. Sedaj se ves političen položaj ne suče okrog Prage, temveč okrog Thuna. Slavijo ga, kakor bi bil rešil Avstrijo pred kako vstajo. Naglašal je, da so pripravljene Čehi skleniti z Nemci spravo, toda raztegovati se mora na vse dežele krone češke, dotikati se ne sme celokupnosti češke kraljevine in prejudicirati ne sme češkemu državnemu pravu. Potem je govornik razložil, zakaj da Mladočehi ne nadaljujejo obstrukcije. Shod je pokazal, da se volilci vjemajo z mladočeško politiko.

Madjari in Rumuni. Sedaj zboruje v Bruselju mirovni kongres, na kateri so prišli Madjari in Rumuni. Rumunski odposlanec Urechia je pojasnil pri tej priliki mnogim časnikarjem, kako zatirajo Rumune, kateri nimajo niti jednake volilne pravice z Madjari. Najboljši rumunski rodoljubi se zapirajo. Glavni urednik „Tribune“ je bil trikrat zaprt in list je od januarja imel že 23 pravd. Grof Apponyi je na to skušal oprati Madjare, pa se mu ni posrečilo. Govoril je o neki agitaciji, ki se od zunaj zanaša na Ogersko. Rumuni se na Ogerskem po trditvi Apponyjevi niti ne zatirajo. Na Sedmograškem je sicer različen volilni cenzus, a tam imajo večno Madjari. Sicer pa ogerski politiki hočejo vpeljati jednako volilno pravico. Rumuni so bili le zaprti, ker so priobčili neko knjižico, ki hujska narod proti zakonom. Ogerska je jedna najliberalnejših dežel in je imela največjo potrpežljivost z Rumuni. Apponyi je pa moral priznati, da so mnoge rumunske terjatve opravičene, a rekel je, da jim Madjari ne morejo ustreči, dokler

Listek.

Grajska hči.

(Novelica. Spisal D. L. Selski.)

I.

(Dalje.)

Ivan pl. Abramovič je bil jako čuden človek. Sicer prijazen, sladak ko med, mehak, da bi ga lahko ovil krog prsta, občutljiv, da se je razjokal pri najmanjši stvari, a trmast in nagle in hude jeze. Ako si mu kaj ugovarjal in oporekal, tedaj se je hipoma razsrdil in besnel, da je bilo joj. V svoji jezi ni prizanesel nikomur, niti svoji lastni hčeri, kakor smo baš kar videli. Ž njim občevati je bilo sila težko, kar ujezil si ga, da še sam nisi vedel, kdaj in zakaj. Precej sta bila navskriž, ako mu nisi pustil, da bi njegova obveljala. Od svojega sklepa se ni dal premakniti niti za las, rajši se je skregal do dobrega. Te navade pa ni imel, da bi bil gojil srd dlje časa v svojem srci; bil je kmalu zopet prijazen in dostikrat je obžaloval posledice svoje nagle jeze.

Rojen plemič bil je aristokrat z dušo in s to-

lesom ter posestnik lepe grajščine, oddaljene kakih pet ur od stolnega mesta, in obilnega posestva, pripadajočega k njej.

Imel je v času, ko se vrši naša povest, precej čez 60 let. Visoka prejšnja postava se je že nekoliko sključila, in pleša na glavi je pričala, da je nje lastnik že v letih. Ono gibčno in urno hojo, ki je lastna mladosti, je zamenil z okorno in počasno.

Bila sta z Olgo sama. Sin Milan mu je umrl pred dvema letoma. Ne dolgo za njim legla je tudi žena k večnemu počitku. — Drugo jutro ni bilo Olge k zajuterku. Očetu se je čudno zdelo, da je ni; nekaj mu je dejalo, naj gre pogledat v njeno spalnico in šel je.

Kako se prestraši, ko vidi hčer ležečo v naslanjači popolnoma še oblečeno, kakor je bila sinoči!

Hipoma je pozabil na vse, kar se je dogodilo prejšnji večer mej njima, pristopil k njej, ljubeče jo povprašal, kaj ji je, prijel jo za roko, za glavo ter čutil, da je vroča, jako vroča.

Olga je odprla svoje oči, a to niso bile več one jasne, kristalno-čiste, čarobne oči, ampak motne, medle, brez življenja, brez bleska, brez soja. Lice je bilo blede in upalo. Govorila ni nič.

Spravili so jo v postelj ter takoj poslali po zdravnika. Ta je izjavil, pregledavši bolnico, da trpi na živcih. Zaukazal je, naj pazijo, da bo imela potreben mir, da se ne bode v njeni bližini govorilo kaj tacega, kar bi ji utegnilo čutnice še bolj razdražiti, ter zapisal primerna zdravila.

Očetu je bilo sedaj žal, da je neočetovalsko ravnal s svojo hčerjo; kajti svest si je bil, da je mnogo kriv Olgine bolezni.

Ko je bila prišla sinoči Olga v svojo spalnico, sedla je v naslanjač ter veliko premišljevala in bridko jokala. Hudo ji je bilo pri srci. Rada je imela očeta, a tej želji njegovi, da bi vzela Alfonza za svojega soproga, ne more ugoditi, ako neče biti nesrečna, da, nesrečna za vselej!

In kdo ne bi bil rad srečen?

Naj se ji Alfonz laska in dobrika, kolikor hoče; naj se diči in liči, da bi ji bolj ugajal, kolikor mu je drago; naj ji nosi še tako dragocena darila, da bi se ji prikupil in omilil: njega ne more ljubiti nikdar!

Sreč njeno je sicer še prosto, svobodno, na nikogar navezano, vendar nosi v sebi skrivoma podobno mladeniča, katerega že celi dve leti ni videla

bodo ločena skupina v ogerskem narodu. — Lepo je to, šele tedaj bi torej Madjari hoteli dati pravice Rumunom, ko bi se ti popolnoma zlili z Madjari!

Bolgarija in Rusija. Neki berlinski list je izvedel iz Peterburga, da hoče ruska vlada počakati, kako bode sedaj postopal knez v Bolgariji, ko je odstranjen Stambulov, bode li dal svojega sina odgajiti v pravoslavlju in če ne bode dalje tiral avstrijske politike. Šele potem se bode odločila, kaj stori. Deputaciji se je v Peterburgu povedalo, da morajo Bolgari tudi v dejanji, ne pa le z besedami pokazati, da žele bolj razmer z Rusijo. Zaradi tega je pa na izjavo dunajskih listov ruska vlada tako dementovala, da se prav nič ne ve, misli li priznati kneza Ferdinanda ali ne. — V Bolgariji sta pa Cankov in Karavelov še vedno te misli, da dotična izjava izraža mnenje ruske vlade, naj se je tudi oporekla. Cankov se je še nedavno izjavil, da poprej ne more biti sprave z Rusijo, da v zmislu berlinske pogodbe volijo kneza, ki pa ne more biti knez Ferdinand, katerega je Stambulov usilil za kneza in kateri je Bolgarijo še bolj oddaljil od Rusije, kakor Stambulov sam.

Obletnica bolgarskega kneza. Pri slavnosti, ki je bila ob letošnji obletnici, kar je knez bolgarski prišel na prestol, se je posebno spoznalo, da ni bilo nobenega zastopnika diplomacije. Druga leta so bili vselej ob takih prilikah zastopniki diplomacije. Iz tega se vidi, da tiste vlasti, ki so dosedaj simpatizovale z bolgarskim knezom, mu niso več posebno naklonjene, ker se je jel približevati Rusiji. Seveda prej so ga podpirale, ker je knez pospeševal njih interese.

Kitančeva pogreb v Sredcu je bil jako lep. Sprevod je šel po glavnih ulicah. Pred njim nesli so več kakor 100 vencev. Pri pogrebu bile so politične osebe skoro vseh strank, največ seveda Makedonci. Po mestu se je govorilo, da so Kitančeva, ki je bil načelnik makedonskemu odboru, otrovali Turki. Zdravniška preiskava je pa pokazala, da je umrl za kapjo. Po pogrebu je pa bila demonstracija na grobu Stambulova. Straža je ni mogla preprečiti, če tudi se je podvojila.

Ljudstvo in klerikalci.

(Dopis.)

Iz Idrije, dne 9. avgusta.

III.

Iz navedenega govora razvidijo naši klerikalci kratek obseg našega programa. Iz njega lahko zares posnamejo, da je ustanovljeno naše politično društvo pred vsem v prid in blagor naroda, ljudstva in „koruzarja“ ali malega moža, katerega oni pač ljubijo s sladkimi besedami na raznih shodih, pri nabiranju članov za kako „katoliško“ društvo in pri volitvah; ko je pa treba kaj storiti zanj, bodisi zasebno ali javno, v deželnem ali državnem zboru, morajo iti pa drugi za nje po kostanj v ogenj. V besedah se hočejo večkrat predstavljati ljudstvu kot njegovi prijatelji, v dejanju so pa zvesti učenci svojega mojstra Hohenwarta, kateri se je zvezal s pomočjo slovenskih klerikalcev celo z nemškimi judovskimi liberalci, da je odrinil v ozadje tiste, „ki nič nimajo“. In pred vsem ravno tiste, ki nič nimajo, zaničuje sedaj „Slovenec“ dopisnik s koruzarji. Pričakujemo seveda ničesar drugega ne od ljudij, ki zaničujejo in zmerjajo naše ljudstvo s kmetavzarji,

in do katerega čuti posebno nagnjenje. V kratkem pa ga bode zopet videla; saj pride baš on za oskrbnika. Ali je to mogoče?! Sama sebi komaj veruje.

„Ako primerjam njega z Alfonzom — kolik razloček! In vender . . . Ne, ne, to se ne sme zgoditi! Da bi se morala udati njemu, za katerega ne čutim ni trohice ljubezni, njemu, katerega mi hoče oče vsiliti, zdi se meni nemogoče.

Ako bi bilo pa vender-le mogoče, kaj potem? Kaj potem . . . Grozno!

Morebiti se bo pa dal oče preprositi, omehčati? Ne, nič se ne bode dal! Saj mi je zapretil, da bom morala vzeti Alfonza. Morala? Moj Bog! Nikjer rešitve, nikjer upanja?

Dalje ne more več trezno misliti. Slabo ji priha, neznosna vročina ji sili v glavo. Vstane, da bi šla k počitku, a zmanjka ji sveta pod nogami, vse krog nje se suče okrog, ne more več stati po konci — zgrudi se na tla.

Ko se zopet zavé, priplazi se z veliko težavo nazaj do naslonjača, kjer obleži tako do jutra, ko jo je našel oče. (Dalje prih.)

Čekovnikarji, kakor da bi bili le-ti sami razbojniki, katere treba staviti pred porotnike (v isti zvezi se je vsaj pretilo s porotniki). Naši koruzarji, Čekovnikarji itd. si dobro zapomnijo take surovosti, katere spadajo k večjemu v kake saktne krčme mej pijance, ne pa . . . Zapomnijo si te „ljubeznivosti“ tudi zaradi tega, ker padajo take bombe od pristašev stranke, ki se našemu ljudstvu tako sleparaki dobrika. Take „prijatelje“ si zapomnijo posebno pri bodočih volitvah, ko bodo obletavali volilce kot čebele lipov cvet in žužljali: volite nas, volite nas! Upamo pa, da imajo volilci dober spomin in prosto voljo, da po zasluženju poplačajo trud, delo in uspehe „svojih“ poslancev. Rekel sem uspehe . . . Ne, teh mi „radikalci“, delujoči na korenito preobrazbo vsega sistema, niti ne zahtevamo ne. Zahtevamo pa od svojih poslancev trud in delo. A koliko so se trudili naši poslanci Stegnar, Globočnik, Lavrenčič? Skoro še ust niso odprli tam, kamor jih je poslal narod, da govorijo za njegove pravice, da se potezajo za njegove potrebe. Zato jih pa menda nikdar ni mej svoje volilce, ker se boje njihove sodbe. O, pridejo pač najbrže sedaj kmalu, ker se bližajo nove volitve. In tedaj jim dajo „koruzarji“ potrebno nagrado! Tedaj napravi tudi politično društvo „Jednakopravnost“ s svojimi člani-koruzarji svojo dolžnost. Do svidenja torej pri Filipih! Inteligentni in priprosti ljudje bomo združeni tudi v tem boju, kakor smo združeni sedaj v „koruzarskih“ društvih. Narodna inteligenca je pri nas demokratska, ker ima več srca za ljudstvo, nego vi „katoliki“ in talmikrščanski-socijalisti. Inteligenca ne potrebuje toliko naukov, svétov in pomoči, temveč priprosto ljudstvo, katero ima manj znanja, je tega potrebno. Inteligenca je zavedna in si zna sama pomagati, zato ustanavlja društvo v prvi vrsti v prid in blagor ljudstva. S tem se ne sramuje skupno sedeti, skupno delovati in je le ponosna, da imenujete tudi njo zato „koruzo“.

V času kislh kumar se „Slovenec“ dopisnik spominja tudi zelo kisle kumare, katera je našim klerikalcem želodec pokvarila. Dne 8. t. m. je preteklo že tri leta, odkar so užili to kumaro, a še danes jim tiči v želodcu. Ta kumara se imenuje „klerikalni fiasko na pripravljalnem katoliškem shodu v Idriji“. O tem smo svoječasno mnogo pisali in nočemo vsega več pogrevati, kakor je „Slovenec“, imenuje nas „druhal s pijače razgretimi grli“, katera je preprečila katoliški shod. Na to rečemo danes samo sledeče: Ako bi dopisnik z bogoslovci vred ne bil hujskal in dražil ljudij; ako bi nas njegovi pristaši ne bili javno na shodu pred vsemi ljudmi zmerjali z „ušivci“ (Lausbuben) in „gobci“; ako bi bili pustili našemu govorniku govoriti o delavcih in bi pri tem ne bil neki ljubljanski gospod skočil pokonci, udaril po mizi in zakričal: „O tem bom govoril jaz!“ — potem, gospoda klerikalna, imeli bi v svoji kroniki jeden fiasko menj. — Basta!

Za prvim dopisnikom oglasil se je še drugi v „Slovencu“ od sobote. Grobostim prvega hotel je dodati drugi še kopicco lažij. Razburjenje, katero je prouzročil prvi dopis, nameraval je povečati drugi. In res, v ljudstvu kar vre in ni čudo, da kar vzkipi, kadar pridejo v dotiko revni „koruzarji“ z bogatimi „katoličani“.

Tudi temu dopisniku nočemo ostati na dolgu, temveč odgovoriti mu moramo na njegove nelogične stavke, ki obstojé iz samih vprašanj.

Prvo njegovo vprašanje, zakaj ni bil shod v Idriji na Zemlji, je sicer postransko, vender lokalnega pomena, ker bi dopisnik rad videl v tem nekako skrivno moč. Ta skrivna moč je pa bila — naša previdnost. Če prav smo imeli dovoljenje od prebl. gospoda rudniškega nadsvetnika za zborovanje na Zemlji, smo se vender veselili srcem in lahkimi nogami „ločili od preljubljenega mesta Idrije“, ker: bi utegnili sl. glavarstvo radi neomejenega prostora shod prepovedati in — ker bi bili na Pristavi v slučaju dežja lahko tudi pod streho zborovali. Vse to bi lahko tudi klerikalci razvideli, ako bi jim shod ne bil tako zmešal glave. Pamet, sluh in vid so jim opešali, kakor je razvidno iz dopisa. Tako je n. pr. dopisnik slišal in čutil, da „navzoče ljudstvo v večini se ni strinjalo z govori in marsikdo je že drugi dan obžaloval, da se je udeležil shoda.“ Tisti „marsikdo“ je bil gotovo le dopisnik s somišljeniki, ker se mu je na shodu ali valed njega nekoliko žolča zlilo, s katerim je potem napisal „Slovencu“ dopis. Kot tolažilno, hladilno olje so pa na shod „pričakovali tudi gosp. S. Steg-

narja, ker je (fuit! fuit!) idrijski zastopnik v deželnem zboru. Ali gospoda ni povabilo društvo „Jednakopravnost“, toži dopisnik. — To pa ni res, ker vabilo je bilo priobčeno v „Slov. Narodu“ in priplepljeno po idrijskih stenah, zato bi bil lahko prišel tudi gospod S. Stegnar, ker je bil obod javen. No, da pa ni prišel, mi nismo usrok. Bil je menda previdnejši nego dopisnik. Pardon! Dopisnik je jako previden, vidi namreč daleč v bodočnost — ko postane naše „Delavsko bralno društvo“ politično društvo, in ko ga vlada zaradi tega razpusti. Ne boš, Pálde! Mi dobro vemo, kaj smemo! Zato le s studom vračamo klerikalcem podlo denunciacijo.

Največjo pozornost pa obrača dopisnik na osebo gosp. dra. Ferjančiča. Že vemo, zakaj! On želi, da bi se gosp. poslanec „prav tako potezal tudi za sebi izročene občine“, kakor za druge koruzarje-delavce. Dopisnik pa mora biti zares zelo mlad ali pa ne zasleduje niti naše domače politike, da ni videl in slišal, da je storil gosp. poslanec tudi za svoje volilce vse, karkoli je mogel in kadarkoli je bila priložnost. Da, slep je tudi gosp. dopisnik, ker ni videl nobenega shoda, „ki bi ga sklical v kateri iz onih občin, ki jih zastopa“ g. dr. Ferjančič. Da pa shoda ne bode sklical v Čekovniku, temveč v središču od njega zastopanih občin, to je naravno in to smo povedali našim klerikalcem tačas, ko je imel gosp. dr. Ferjančič shod volilcev v Idriji. Prosimo, naštejte nam pa shode, katere je sklicala vaša klerikalna trojica poslancev! —

Dopisnik pretresava tudi uspehe poslancev in pravi, da tako predrzen dr. F. vender ni bil, da bi bil trdil, da je celjsko gimnazijo „s tem dosegel, ker je izstopil iz koalicije“. Če pa gosp. poslanec ni bil tako predrzen, smo pa mi, ker trdimo, da celjsko gimnazijo je dosegel g. dr. F. s svojimi jugoslovanskimi in mladočeškimi zavezniki, kajti naši klerikalni poslanci s svojimi poljskimi in judovsko-liberalnimi zavezniki bi je nikdar ne bili, ker so judovski liberalci pustili svoje „katoliške“ zaveznike na cedilu. Da pa koalicija ni dosegla tega uspeha, razvidno je tudi iz tega, da se je celjska gimnazija sprejela šele tedaj, ko koalicije že več bilo ni. Sicer pa ponavljamo, kar smo že trdili na tem mestu: bridko se vara tisti, kateri misli, da more kdo vse doseči. Zato ne zahtevamo od svojih klerikalnih poslancev, da naj dosežejo Bog vé kaj, da naj vsaj delujejo in se trudijo, — to smemo od njih po vsej pravici zahtevati. Tudi ne zahtevamo, da mora kdo delovati samo za svoj volilni okraj (to je celo pogubno!), temveč slovenski poslanec zastopa slovenski narod in mora delovati za vse njegove potrebe neglede na kraj in čas, on se mora potezati n. pr. tudi za koroške Slovence, kateri nimajo nobenega poslanca. In uprav zaradi tega nam ugaja gosp. dr. Ferjančič, ker je on v tem oziru vsaj najboljši in jedini, ki se postavlja na nekako višje stališče. To vedó dobro tudi skoro vsi tisti delavci v Idriji, ki prosijo gosp. poslanca pomoči, da doseči najbrže ne bode mogel vsega, toda deloval bode odločno in trkal vstrajno, a — kdor trka, se mu odpre. To in nič več bi zahtevali tudi od klerikalnih poslancev, a oni še tega za nas ne storé. Zato je pa kar klasično smešno, ko nam „Slovenec“ dopisnik popisuje „tihu sicer, toda vztrajno in uspešno delovanje zastopnika pl. Globočnika.“ Temu, gosp. dopisnik, se pri nas — krave smejejo — amen!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. avgusta.

— (Cesarjev rojstni dan) se bode praznoval jutri slovesno s slavnostno veliko mašo v stolni cerkvi, katere se udeleže vsi civilni dostojanstveniki. Za vojaštvo, kar ga je še ostalo v Ljubljani, bode ob 9. uri maša na dvorišču nove vojašnice za pešce.

— (Deželnozborake volitve.) Dasi se sedaj niti ne ve, kdaj se bodo začele volitve v kranjski deželni zbor, lotili so se naši klerikalci že z vso silo agitacije. Z dežele prihajajo glasovi, da so kaplani že začeli laziti okolu volilcev, jim obetati zlate gradove in dolgoletne odpustke, jim groziti s peklom in z večnimi mukami, ako ne prisrežejo na zastavo

➤ Dalje v prilogi. ➤

klerikalizma. Tudi proti „Slov. Narodu“ in „Rodoljubu“ se je novič začela gonja; najnavadnejše in najmilejše sredstvo, odvracati ljudstvo od teh listov, je grožnja, da bo „ferdaman“ kdor ju le v roke vzame. Svoje prijatelje in somišljenike na deželi prosimo, naj nas o klerikalni agitaciji natančno informujejo. Zlasti naj gledajo, da gospodje kapelani ne bodo prestopili agitaciji po kazenskem zakonu določenih mej; kjer bi se to zgodilo, tam naj se brezobzirno pokliče na pomoč sodišče.

— (Kratek odgovor na kilav napad.) Kakor udarec s pasjim bičem, tako sta idrijska dopisa zadel „Slovenca“. Koža, trda njegova koža ga skeli da joj in kar je najhujše, pametnega, stvarnega, takega kar bi obveljalo in kaj izdalo, ne ve nič odgovoriti; pomagati si mora zopet z navadnim sumničanjem. Slovenčevci pa so to orodje že tako obrabili, da se ljudje za pavšalna sumničanja že davno več ne menijo in verujejo samo pozitivnim navedbam. S takimi „Slovenec“ seveda ne more na dan, ker jih nima. Zanimivo pa je vendar, kar je včeraj pisal. Zadnji „Delavec“ je priobčil oster članek zoper klerikalce. „Slovenec“ je odlomek iz tega članka postavil v jedno vrsto z odlomkom iz idrijskega dopisa in dostavil to-le: „Gospoda „Narodova“! Zakaj si vrgla ubozega „Delavca“ iz „Narodne tiskarne“ ter ga porinila na Dunaj, kjer se revež bori mej življenjem in smrtjo? Ali je res, da bodeš skesanega grešnika zopet vzprejela pod krilo svoje tiskarne? Ljubljanski socijalni demokrati z velikim veseljem raznašajo to novico po mestu. Mi pa, ako primerjamo pisavo bratcev, katera slišita na ime „Narod“ in „Delavec“ se temu kar nič ne čudimo. Če bi pa vprašali naše kmečko ljudstvo, v katerega imenu hoče govoriti „Narod“ in delavce, katerim se vsiljuje „Delavec“ za zastopnika, kaj mislijo o taki pisavi, bi čuli še zanimivejši odgovor: „Ljudje, ki često zadnje živinče zarubijo kmetiču, ki spravljajo tisočake o propalih kmečkih posestev, ki izsesavajo uboge delavce kot delničarji itd. ne stanujejo po — farovžih, marveč vse drugod in da bi odvrnili pozornost od sebe, pišejo, če je treba celo v „Narod“ in „Delavca“. Na ta sila zviti dostavek odgovarjamo kratko: Kaj socijalisti govore, nas nič ne briga. „Narodna Tiskarna“ prevzema kakeršna dela hoče, in bi tudi lahko prevzela „Delavca“, ko bi hotela, tem laglje, ker za tem listom stoječa stranka narodu menda ni tako nevarna in škodljiva kakor „Slovenčeva“. Vprašal pa „Narodne Tiskarne“ ni še nihče, hoče-li tiskati „Delavca“, torej tudi še ni bilo prilike kaj odgovoriti. Kar se tiče opazke o ljudeh „ki često zadnje živinče zarubijo kmetu, ki spravljajo tisočake o propalih kmečkih posestev“ — vprašamo samo: Ni-li „narodna britev“ v klerikalnem taboru? Končno: kdo izsesava delavce tako, kakor „Katoliška Tiskarna“, kateri smo že pred dvema leti očitali, da nekemu dekletu za najsturno delo na dan plačuje na teden 1 gld. 20 kr., torej 20 kr. na dan? „Slovenec“ je takrat to očitjanje molče pogoltnil, torej je bilo in je najbrž tudi še danes resnično. In taki ljudje hočejo drugim kaj očitati?!

— (Kaj je zopet to?) V dunajskih listih je izšla notica, s katero pozivlje društvo na Dunaju bivajočih Bavarcev svoje rojake na nabiranje milodarov „na korist stradajočim Bavarcem v Ljubljani“. V notici se pravi, da se to zgodi na prošnjo v Ljubljani živečih Bavarcev. Odkrito bodi povedano: Nam se to zdi u m a z a n a s p e k u l a c i j a. Če so postali „v Ljubljani stradajoči Bavarci“ — če jih je sploh kaj tu — pomoči potrebni, jo dobe pri dež. vladi, katera ima v to svrhu na razpolaganje še lepe svote, ali pa pri mestnem magistratu, ni jim pa treba iskati je drugod. Naj se naše besede ne tolmačijo krivo. Nam je vse jedno, koliko dajo Bavarci za svoje rojake v Ljubljani, protestujemo pa proti temu, da bi špekulantje izkoriščali občno nesrečo in obujali po svetu mnenje, da stradajoč Bavarci v Ljubljani ne dobi podpore. Proti takemu kompromitiranju našega mesta protestujemo in želimo, da bi nas poklicani krogi podpirali.

— (Nekaj opomenj o izvestju ljubljanske realke.) Govorec o izvestju kranjske gimnazije smo navedli doslovno, kar velela ministerska naredba o jeziku, v katerem je izdajati letna poročila srednjih šol. Na ljubljanski realki je — žal — učni jezik nemščina in le slovenščina in v prvih dveh razredih veronauk se poučujeta v slovenskem jeziku. Okolnosti so pa take, da bi se dalo govoriti o tem, ne kaže li izdajati izvestij v obeh jezikih. Jasna pa je naša pravica, zahtevati, naj je vsaj naznanilo o vzprejemu dijakov objavljeno tudi v slovenskem je-

ziku. Rečena ministerska naredba dopušča izrečno, da se to naznanilo priobči v vseh deželnih jezikih. Polovica dijakov na realki je slovenske narodnosti, in če že misli vodstvo, da teh dijakov roditeljem in varuhom ni treba vedeti, kako je zavod urejen itd., vsaj to naj jim pove, kdaj morajo dijaki v šolo, kaj je s šolnino itd. V očigled taki provokaciji nam silijo v pero trpke besede, a danes jih ne bomo zapisali, potrebno pa je, da se vprašanje o jeziku srednješolskih izvestij sproži pri razpravi o proračunu naučnega ministerstva v prihodnjem zasedanju drž. zbora.

— (Izleta na narodopisno razstavo v Prago) bilo bi želeli, da se mnogoštevilno udeleže zlasti inteligentnejši slovenski kmetovalci. Preskrbljeno je namreč, da se oni, ki se zanimajo za dobro gospodarjenje, popeljejo v občino Nova ves v pribramskem okraju. Ta občina, kateri načeluje deželni poslanec Hodys, je v vsakem oziru izgledna. Hiše v njej so vzorno čiste. Žganja tam ne pije nikdo; zato pa tudi prepira in tožbe v njej ni bilo že nad trideset let. Zemlja, dasi leži vas v nerodoviti gorski okolici, je vendar tako dobro obdelana, da ne daje le zadostno vsakdanjega kruha, temveč celo izdaten prebitek. — Odboru poroča se, da se prebivalci te uzorne občine prav iz srca vesele obiska slovenskih svojih bratov in da se pripravljajo sprejeti jih s pravo slovansko gostoljubnostjo. Ker nam mora Slovincem biti zlasti do tega, da napredujemo v gospodarstvu, veselilo bi nas prav iz srca, ko bi izlet v Prago tudi v tem oziru obrodil dobrega sadu.

— (Iz intendantne pisarne „Dramatičnega društva“.) Ker je treba zaradi izstopa nekaterih članov operni zbor z novimi močmi popolniti, vabi intendantca slovenskega gledališča vse one gospice in gospode, kateri imajo sposobnost za petje in žele pristopiti v bodoči sezoni opernemu zboru, naj se zglasijo pri društvenem kapelniku g. Beniškemu, ki posluje vsak dan od 1/2. ure do treh popoldne v društvenih prostorih na Turjaškem trgu. One pevke in pevce, kateri si bodo z marljivim obiskovanjem pevskih vaj pridobili nekoliko repertoira, angaževal bode društveni odbor z običajno gažo že takoj s početkom sezone.

— (Iz deželnega šolskega sveta.) Nadučitelj v Begunjah Josip Turk je imenovan nadučiteljem na štirirazrednici v Dolenjem Logatcu, nadučitelj v Radečah Martin Humek nadučiteljem na dvorazrednici v Bohinjski Bistrici, učitelju Francu Galetu v Šiški pa se je podelilo II. učiteljsko mesto na isti šoli. Učiteljici Franciški Wruss pri Devici Mariji v Polji se je podelilo III. učiteljsko mesto na ljudski šoli v Šiški, učiteljici v Senožčah Ivanki Furlan II. učiteljsko mesto na dvorazredni dekliški šoli v Trziču, učiteljem-voditeljem na jednorazrednici v Banjiloki pa je imenovan pomožni učitelj v Hrušici Tomaž Jelenc. Učiteljica Ivana Tominc na Vrhniki je stopila v pokoj.

— (Vojaške vesti.) Danes sta se odpeljala štab in dve kompaniji 3. in 4. batalijona 4. bramborskega polka z opoludanskim poštnim vlakom v Celovec, pozneje pa s posebnim vojaškim vlakom ostalih 6 kompanij s konji in prtjago. Batalijona ostaneta pri vajah do dne 12. septembra.

— (Mestna šola na karolinski zemlji.) Piše se nam z ozirom na našo včerajšnjo notico: Res je, da je stavba že zdavna pod streho, vendar pa ne bode letos dodelana, dasi bi bila lahko. Uzrok temu je, da se še sedaj niso oddala mizarska dela za to šolsko poslopje. Vsled tega se sedaj delo ne more nadaljevati, ker ni oken, vrat itd. Ko se dovrši še nekaj malenkosti, ustavilo se bo delo popolnoma in stavba bode stala čez zimo in morebiti še dlje — neizgotovljena. V interesu dobre stvari bi bilo pač želeli, da se oddaja mizarskih del ne zavlačuje. Otroci se bodo morali vsled tega počevati še nadalje v slabi, neprimerni, iz nekdanjega skladišča narejeni sobi, mesto v lepem novem poslopju; mesto bode moralo drago najemnino za šolo in učiteljevo stanovanje plačevati, tam pa ima že na pol dodelano lastno šolo. Vrh tega bode moralo najbrž še stavbinskemu podjetniku veliko več plačati, kakor bi bilo sicer treba. Podjetnik ima namreč z mestno občino pogodbo, vsled katere bi moral dovršiti stavbo do 1. oktobra. Ker ga pa mesto samo zadržuje, da ne more z delom naprej, nima pogodba veljave in čuje se, da mož od 1. oktobra naprej in prihodnje leto ne bode delal za iste cene, katere je določil še lansko leto, pač pa za cene, katere so sedaj po potresu v navadi. Da bode razlika precejšnja, je umevno.

— (Ubegel prisiljenec.) Od oddelka prisiljenecv tukajšnje delavnice, ki pomagajo pri zgradbi nove bolnice, je pobegnil 34letni Janez Schmie der iz Filiacha na Tirolskem. — Druzega prisiljenca, ki je nedavno pobegnil, so zasačili redarji še v mestnem ozemlju.

— (Ljudsko gibanje) V drugem četrtletji tekočega leta se je sklenilo v ljubljanskem mestu 66 zakonov; otrok je bilo rojenih 216, umrlo je pa 295 oseb, mej njimi 86 tujcev. Po starosti je bilo mej umrlimi 45 otrok po 1 mesec starih in 53 starčkov nad 70 let.

— (Vpis prokure.) Pri dež. kot trgovinskem sodišču v Ljubljani se je vpisala v register za posamične firme pri firmi „Josef Kordin“ po lastniku firme Josefu Kordinu trgovcu v Ljubljani njegovi soprogi Viljeldini Kordin podeljena prokura.

— (Pitališče za prasce.) katero je ustanovil g. Elija Predović na svojem posestvu v Udmatu, ima kakih 500 prascev domačega in hrvatskega plemena. Posebno za gospodarje, ki se pečajo z rejo prascev, je zanimivo, da si ogledajo to uzorno napravo in jo skušajo posnemati.

— (Veselice v proslavo cesarjevega rojstnega dneva) prirede jutri v raznih krajih slovenska društva z dnevu primernim vspeodom.

— (Cesarska slavnost na Bledu) utegne biti letos posebno impozantna, ker bode cesarjev rojstveni dan v nedeljo in je torej tudi širšim krogom udeležba mogoča. Ob 9. uri zjutraj bode slovesna maša na otoku; ob 1/2. uri slavnostni banket v Lujzinih toplicah; ob 8. uri razsvetljenje jezera in korso po jezeru, pri katerem sodelujeta topliški orkester in pevsko društvo. Čolni se odpeljejo od topliškega parka. Ob 10. uri zvečer se prične slavnostni ples v Mallnerjevem hotelu.

— (Najvišje darilo.) Nj. vel. cesar je podaril iz zasobne blagajnice 200 gld. kot prispevek za zgradbo dijaške kuhinje v Novemestu.

— (Mesto Metlika) bo dne 18. t. m. rojstni dan cesarja slovesno praznoval. Zjutraj ob 8. uri bo slovesna sv. maša, pri kateri bo pel metliški pevski zbor. Ob 1. uri popoldne pa bode banket v gostilnici g. Markota Pezdirc.

— (Iz Metlike) se nam piše: V ponedeljek, dne 12. t. m. so se vršile volitve v mestni zastop. Voljeni so bili: v III. razredu gg. meščanje: Ferd Salloker, Ant. Prosenik, Leop. Fleischmann, Fr. Jutraž, Ant. Trček in Ant. Rajmer. — V II. razredu gg. meščanje: Fran Guštin sen., Karl Govanec, Fr. Furlan, Jan. Kapelle, Marko Pezdirc in Josip Hrehorič. V I. razredu pa gg.: sodnik Albin Smola, kontrolor Dominik Dereani, notar Fr. Stajer, okr. zdravnik dr. Peter Košenina, veleposestnik Dako Makar in trgovec Em. Fux jun.

— (Strela) je ubila minoli ponedeljek zvečer v hlevu g. Goliaša v Lescah (gostilna pri Triglavu) kobilo g. Pekoveca iz Bohinja. Mej nevihto je tresčilo blizu vrat in je strela šla potem v hlev, kjer je bilo več konj. Drugi konji niso bili poškodovani. Hlapec je malo poprej šel iz hleva. Škoda, ki jo trpi Pekovec, znaša 300 gld.

— (Vodovod v Zagorji) Te dni so se pod nadzorstvom g. inženerja Kovača dokončala pripravljalna dela za napravo vodovoda v Zagorji ob Savi.

— (Za trgovce in obrtnike.) Finančno ministerstvo je sporazumno z dotičnimi ministerstvi naznanilo podrejenim oblastvom, da se navadni zamaški na steklenicah z opojnimi pijačami, ako je na stanijolovi kapici vtisnen samo dvoglavni orol brez imena firme, nikakor ne smejo smatrati kot postavni v smislu zakona iz l. 1881, ker na takih zamaških ni nobenega individuvelnega znaka podjetnikovega. Tudi obrtni zakon ne dopušča posluževati se cesarskega orla, ki velja kot odlikovanje, katero se pridobi le potom posebne podelitve in se sme le v takem slučaju rabiti na deski ali v pečatu.

— (Novo bralno društvo) se je ustanovilo v Podvincih pri Ptuj. Ustanovna veselica bode v nedeljo dne 25. avgusta popoldne ob 4. uri v prostorih g. Janeza Brusca.

— (Nova brzojavna postaja) se je odprla v Oplotnici pri Konjicah na spodnjem Štajerskem.

— (Na celovski gimnaziji) je bilo — kakor poroča „Mir“ — v minulem šolskem letu poleg 346 Nemcev samo 67 Slovincov. To razmerje ni nikakor primerno dejanskemu številu prebivalcev in je mej Nemci gotovo marsikateri, kateremu je zibelka tekla v slovenskem kraju in katerega je moliti naučila slovenska mati.

— (Slovenska gostilna je na prodaj) v dobrem kraju blizu Celovca. Kupec ne potrebuje dosti gotovega denarja; proda se pa le slovenskemu narodnemu možu. Več se izve pri uredništvu „Mira“ v Celovcu.

— (O goriškem dež. glavarju grofu Francu Coroniniju) tem „pravičnem“, „nepriustranskem“, „idealnem“ možu čitamo v „Soči“ te-le preznačilne vrste: „Nekaki zastopniki furlanskih mest in naše Gorice so se poslovlili v soboto od bivšega drž. poslanca grofa Fr. Coroninija Dr. Venuti je govoril

v imenu deputacije. Kar je ta človek spravi! čez svoja drzna usta, presega že vse meje! V kolikor je prav zvito zafkrival Njegovo Prezvišenost, nam nič mari ni; ako si g. C. pusti metati v brk take žaljive fraze, je to povsem njegova reč, a mi ga ne zavidamo za take „prijatelje“. Druga je s trditvijo, katero je Venuti izrekel Coroniniju v obraz, „da je namreč odstopil zategadelj, ker so začeli Slovenci ostudni boj na vsej črti proti — laški narodnosti“. Človek bi mislil, da Coronini zavrne tako, za slovenski narod vseskozi žaljivo tolmačenje njegovega odstopa, ali nič tega. Da, prišlo je še hujše! „Corriere“ od torika pripoveduje, kako zelo je bil Coronini ginjen, kako je prosil, naj gospodje doma razglasijo njegovo srčno zahvalo in kako živo je obžaloval narodnostne prepire in pretiranost one stranke, katera v državnem zboru napada vse, kar koli diši po italijanstvu. In izrekel je željo, da bi bilo teh napadov konec. In dostavil je še žalostno: Bojim se, da bom že zelo star, ko se to zgodi. Svojim očem nismo verjeli, ko smo čitali te besede in to v času, ko je naše ljudstvo na vzpodbujajo iz Gorice — kakor so nam sporočili iz Bolca in iz Kanala — sprejelo in častilo grofa F. C. kakor kakega kralja! Danes se ne moremo verjeti, da je tako govoril, kajti „Corriere“ poročila so silno nezanesljiva. — Izjavljamo pa — in čuj to ti dobro slovensko ljudstvo! — ako je takó govoril, tedaj ne zasluži ni najmanjše časti od strani slovenskega ljudstva, pač pa preziranje in še nekaj čez! — Ako se pojasi ta zelo neprijetni dogodek — v kar pa nimamo skoro nikakega upanja! — tedaj bomo drugače govorili. Do tje pa svetujemo svojim rojakom, naj vendar ne prirejajo takih sprejemov, ki dokazujejo našo politično revščino in dajejo svetom spričalo najžalostnejšega petoliztva vsega, kar je tuje.“

— (Poboljšal se je!) Prijatelj našega lista nam piše: Opravki so me minoli teden pripeljali v Kal na Gorškem. Topiči so pokali in mladina je veselo rajala. Prav dobro sem se zabaval, a najbolj me je veselilo, ko sem videl župnika P. iz S., starega znanca še izza katoliškega shoda v Ljubljani in volilskega shoda poslancev grofa Alfreda Coroninija in dr. Gr-goričiča v Bolcu. Župnik P. je takrat pokazal, da je zagrižen pristaš Mahničev, fanatik „najhujše sorte“. Kako veselo sem bil presenečen, ko sem ga videl v Kalu — povsem drugačnega. Nekdanja svoja načela je menda vse vrgele meje staro šaro, zakaj videl sem ga, ko je, sedeč mej našimi vrlimi fanti, „naprej pel“. In pomislite, kaj je pel: „Ko sem še majhna b'la...“; „Al' me boš kaj rada mela...“ torej „kvantarske“, kakor se je svoj čas v „Slovincu“ izrazil neki kranjski „gospod“. Nekateri navzočniki so se sicer veselemu gospodu posmehovali, jaz pa sem mu krepko ploskal in vam to poročam, da bo Mahnič vedel, da našega Korleta ne sme več mej svoje pristaše šteti.

— (Delavsko podporno društvo v Trstu) bode praznovalo dné 18. t. m. obletnico blagoslovljenja društvene zastave v lepo okičenem vrtu „Mondo Nuovo“ z veliko veselico, katera začne ob 1/2 7. uri zvečer in traja do polnoči. Pri veselici sodelujejo: „Slov. pevsko društvo“ in godba. Vstopnina za osebo 20 novč. (Nad 10 let stari otroci plačajo 10 novč. vstopnine).

— (Imenovanje.) Poštni oficijal Vekoslav Vaupotič je imenovan poštним kontrolorjem IX. čin. red. na Dunaju.

— (Odlikovanje.) Cesar je našemu rojaku, c. in kr. konzulatskemu oficijalu Mihaelu Kralju v Atenah dovolil, da sme nositi podeljeni mu viteški križec grškega Izveličarjevega reda.

— (Razpisani službi.) Na jednorazredni ljudski šoli v Velikih Poljanah mesto učitelja in voditelja z dohodki IV. plač. razreda, postavno funkcijsko priklado, užitkom šolskega vrta, stanovanjem in brezplačno kurjavo. Prošnje do dne 31. avgusta okr. šolskemu svetu v Kočevju. — Mesto poštnege odpravitelja pri novo ustanovljeni pošti Zagradec-Fužine v novomeškem okraju. Letna plača 150 gld., uradni pavšale 40 gld. in pavšale 250 gld. za sla, ki hodi vsak dan v Žužemperk. Jamščine je 200 gld. položiti. Prošnje v treh tednih poštnege in brzojavnege ravnateljstvu v Trstu.

* (Rodbina duhovnikov.) Te dni je v Protivanovu na Moravskem imel novo mašo P. Ignacij Kolišek, pri kateri so mlademu duhovniku asistirali trije stareji bratje-duhovniki, dva mlajša brata, ki sta še bogoslovca, sta pa stregla. Štirje bratje so torej duhovniki, dva pa sta v bogoslovju. Mati še živi, oče pa je umrl pred 12 leti.

* (Trpinčenje vojakov.) V Levovu je bil obsojen narednik 30. pešpolka na 6 let težke ječe zaradi trpinčenja vojakov. Ravnal je tako brutalno z nekimi vojakom, da je le-ta umrl.

* (Ubegli bankir Bingen ujet.) Poročali smo že o bankerotu genoveške banke bratov Bingen. Škodo, katero sta povzročila ta dva sleparja, znaša več ko 10 milijonov. Brata Bingen sta pobegnila, soboj pa ponesla, kar sta mogla pograbit. Gustava Bingena je policija ujela te dni v Rotterdamu, baš ko je hotel odriniti v Ameriko. Predno je prišel v Rotterdam, se je potikal po Hamburgu in Bremenu, pa se ni mogel ukrcati. Ko so ga prijeli, se je hotel zastrupiti. Našli so pri njem blizu 1 milijon denarjev. Drugega begunca, Alfreda Bingena, ki ima pri sebi tri milijone frankov, še ni bilo dobiti, pač pa so ga videli ljudje v Atenah.

* (Čevljar s perotnicami.) Debrecinskega čevljarja Gomdakoša ni nobena stvar na svetu tako jezila, kakor da nima — perotnic. Hotel je po zraku letati in ker mu mati narava ni dala, kar je za to potrebno, si je to sam napravil. Z velikim trudom si je napravil iz gosjih peres dvoje velikanskih perotnic. Pričvrtil si jih je, razpel velik dežnik in se odpravil na izlet — po zraku. Na strehi svoje hiše je razpel dežnik in zletel — a naravnost na tla in sicer s tako silo, da se je smrtonovarno pobil.

Slovinci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila!

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so zadnji teden poslali: Pivska podružnica s sedežem v Št. Petru 24 gld. 31 kr.; g. Ferdo Špilar v Št. Petru nabirek 3 gld. pod geslom: Bog i narod!; ženska podružnica v Ormožu 2 gld. 72 kr.; č. g. Matevž Preželj, župnik v Malčičah, 5 gld.; č. g. Ivan Tomazič, mestni župnik v Škofji Loki, 10 gld.; moška podružnica pri sv. Jurju ob južni železnici 21 gld. 56 kr.; podružnica za Bled in okolico 55 gld. 24 kr.; trnovsko-bistriška podružnica 35 gld. udnine in 25 gld. 10 kr., nabranih na podružničnem občnem zboru za velikovoško šolo. — Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Uredništvu našega lista je poslal: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospod Anton Zock v Ljubljani 4 krone, nabrane za velikovoško šolo povodom praznovanja godu gospe Marije Kager v Ilirski Bistrici. — Živeli rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Književnost.

— „Mittheilungen des Musealvereines für Krain.“ Došel nam je drugi snopič nemških publikacij kranjskega muzejskega društva. Na prvem mestu čitamo času primerno in tudi za nestrokovnjake zanimivo razpravo prof. Ferd. Seidla „Beziehungen zwischen Erdbeben und atmosphärischen Bewegungen“, potem nadaljevanje na podlagi doslej neznanih arhivalških najdeb spisane korenite studije iz peresa našega neumornega zgodovinarja prof. S. Rutarja „Schloss und Herrschaft Luegg“. Takih monografij, kakor je ta, bi želeli imeti tudi o drugih gradovih na Slovenskem. Jako mnogo zgodovinskega gradiva podaja tudi razprava „Aus dem Tagebuche eines krainischen Edelmannes“, katero je spisal prof. A. Kaspret. Končno prinaša sešitek še nekatere ocene in naznanila zgodovinskih spisov. Pisatelji teh lepih razprav so vsi Slovenci, njihova dela bi bila na čast tudi slovenski književnosti, a ker so pisana v nemškem jeziku, se bodo ž njimi ponašali Nemci in sklicuje se nanja pripovedovali, kako vrlji nemški zgodovinarji in prirodoslovci žive mej Slovenci. A kako da ti narodni možje nemški pišejo? Prisiljeni so k tej žrtvi, ker bi sicer muzejsko društvo izgubilo neke subvencije, katerih še ne more pogrešati. Če hočemo, da muzejsko društvo obstoji, se morajo slovenski učnjaki žrtvovati ter vzdrževati fikcijo, da kranjski Nemci na književnem polju kaj delajo! Bódi; a slobodno nam bodi povedati, da se nam zdi to postopanje prav tako, kakor če denaren mogotec koga prisili, da glasuje pri volitvah za največjega svojega nasprotnika.

— „Dom in Svet“ ima v št. 16. to-le vsebino: V. Bučar: A S. Puškin; A. Hribar: Ubogi pevec; A. Hribar: Našim Amerikancem; A. Medved: Kacijanar; P. Pajkova: Spomini tete Klare; Podgoričan: Pred petdesetimi leti; Gojko: Nevesta; Gojko: Vinski brat; A. Fekonja: Celje in okolica; I. Benkovič: Slovenski koledarji in koledarniki; F. L.: Izprehod na Notranjsko; Književnost; Razne stvari. Slike: Msgr. Primož Dochi, opat v Albaniji; Skupina Laakoonova; Kurberg na Štajerskem; Kosača na Notranjskem; Ljubljana po potresu; Zaba na podstrešju.

— Vijenčič zabavnih in nabožno čudorednih pripovedak, savio Adar Ljubimir. To je naslov drobnih a toplega priporočila vrednih knjižic, namenjenih priprostemu ljudstvu, katero je izdalo založno društvo „Pučka knjiga“ v Zadru.

Brzojavke.

Most 17. avgusta. Uradna cenitev vsled pogreznjanja nastale škode je že končana. Vsa škoda se je cenila na 2,033.130 gld., in sicer se je 31 povsem podrtih hiš cenilo na 981.958 gld., škoda na poškodovanih 35 hišah pa na 670.084 gld.

Beligrad 17. avgusta. Vlák, s katerim se je kralj Aleksander odpeljal v inozemstvo, se je zamudil za več ur. Oficijelno se sicer zatrjuje, da se je lokomotiva pohabila, a mej ljudmi se razširjajo vse druge vznemirjajoče vesti. Kralj odpotuje, da se snide na nevtralnem mestu z izbrano mu nevesto.

Rim 17. avgusta. V Anconi je včeraj lovila policija neke znane anarhiste radi razširjanja Caseria proslavljajočih tiskovin. V tem je pred francoskim konzulatom razpočila velika bomba, ki je prouzročila precej materijelne škode.

Bruselj 17. avgusta. Poslanska zbornica je z veliko večino vzprejela novi ljudskošolski zakon v celoti. Razburjenost mej ljudstvom je velikanska. Orožniki in vojaki so konsignirani. Vlada se boji, da se jutri primerijo krvavi izgredi.

London 17. avgusta. Policija je konfiskovala v neštevilnih izvodih razširjeno tiskovino, v kateri se napoveduje, da bodo anarhisti tekem zasedanja razstrelili poslansko zbornico.

Pozivi!

Z ozirom na §§. 5 in 12 pravil „Slovenskega pevskega društva v Ptuj“ obrača se udano podpisani odbor do vseh gg. zunanjih odbornikov, poverjenikov in vseh čestitih društvenikov — gospodov in dam — naj blagovolijo primerne pesmi — moške, ženske in mešane zbere — za prihodnji veliki pevski zbor, ki se bo vršil 1896. l. v Brežičah, najdalje do 31. oktobra 1895. l. podpisane odboru pismeno nasvetovati.

Odbor „Slovenskega pevskega društva v Ptuj“
dné 10. avgusta 1895.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domačega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego „Moll-ovo francosko žganje in sol“, ki je takisto bolesti utušujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, zakaj to zdravilo upliva na mišice in žilve krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelim. Steklenica 90 kr. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zalozog po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 6 (4-11)

Najslastnejša peneča pijača!

Radenska kiselica

osvežujoča pijača prve vrste. Se odlikuje po bogatem naravnem musiranju. Pospeluje prebavo. Zabranjuje tvorbo kisline v želodcu in posledične bolezni, ki iz te nastanejo. Obširni spis brezplačno na vseh prodajnih mestih ali pa direktno od zdravilišča v kopalnici Radein, Štajersko. Zaloga v Ljubljani pri Ivanu Liningerju in Mihaelu Kastnerju. (1268-6)

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Nace Janca Lipoharja zemljišče v Cirniku, cenjeno 200 gld., dné 21. avgusta in 25. septembra v Mokronogu. Iv. ta Nemanica posestvo v Gabrovcu, cenjeno 154 gld., dné 22. avgusta in 26. septembra v Metliki. Andreja Fliska posestvo v Zavinjah, (v drugič) dné 23. avgusta v Litiji. Antona Jereta posestvo v Praprečah, cenjeno 1140 gld., dné 23. avgusta in 24. septembra v Litiji. Martina Mohoriča posestvo v Draščah, cenjeno 1855 gld., dné 23. avgusta in 25. septembra v Metliki.

Umrlji so v Ljubljani:

16. avgusta: Jovana Verhovc, delavka, 33 let, Florjanske ulice št. 28.
V deželni bolnici:
14. avgusta: Ivan Primožič, gostač, 60 let.
V hiralnici:
16. avgusta: Meta Požru, gostija, 72 let.

Meteorološko poročilo.

AVGUST	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
16.	9. zvečer	738.1	13.6° C	sr. svzh.	skoro jas.	
17.	7. zjutraj	738.9	9.8° C	sr. svzh.	megla	1.1
"	2. popol.	738.6	20.4° C	sr. vzhod	del. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 13.3°, za 5.5° pod normalom.

Dunajska borza

dné 17. avgusta 1895.

Skupni državni dolg v notah	100 gld.	95 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	35
Avstrijska zlata renta	123	15
Avstrijska kronska renta 4%	101	40
Ogerska zlata renta 4%	123	15
Ogerska kronska renta 4%	99	95
Avstro-ogerske bančne delnice	1069	—
Kreditne delnice	399	10
London vista	121	40
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59	35
20 mark	11	86
20 frankov	9	63
Italijanski bankovci	45	80
C. kr. cekini	5	72

Dné 16. avgusta 1895.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	151 gld.	50 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	195	50
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	130	40
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	121	50
Kreditne srečke po 100 gld.	203	—
Ljubljanske srečke	23	—
Rudolfove srečke po 10 gld.	23	50
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	170	25
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	530	—
Papirnatí rubelj	1	30

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služeb
Ljubljana **G. FLUX** Breg št. 6

išče najmoj: več priprostih in boljših kuharic (tudi k jedni ali dvema osebama; hišnice (tudi pomočnice); mlajše in starejše pestunje (tudi k večjim otrokom); kasirke za kavarnarje; prodajalke: kočijaže; hlapec h konjem; več deklet za vsako dele za tu in drugod itd. itd. (1061)

Vzprejemem takoj mladega spretnega pisarja.

Slovenski stenograf prednost. Plača 30 do 45 gld. po zmožnosti.

Dr. Dragotin Treo
odvetnik v Postojini.

(1047-4)

Vsled potresa razprodajam
v vsaki poljubni množini nad 800 hektolitrov zajamčeno
pristnega vina

in sicer: istrijsko rumeno ali rudeče po 16 gld., močnejše po 18 gld., izvrstno dolensko rumeno ali rudeče po 19 gld., močnejše po 21 gld., staro po 23 gld. 100 litrov na ljubljanski kolodvor postavljeno.

Posodo frankovno nazaj, vzorci na željo.

Kranjska vinarna v Ljubljani
v Slonovih ulicah št. 52. (1050-3)

Dijaki

se vzprejmo za prihodnje šolsko leto v popolno vestno oskrbovanje in nadziranje, kakor doslej, v nekem penzionatu s slovenskim in nemškim občevalnim jezikom v sedmih jako svetlih prostornih sobah s kopalščem, z uporabo vrta, ki je podoben parku, kateri penzionat se nahaja zunaj centra mesta in to iz sedaj merodajnih higijenskih ozirov. Pot do gimnazije dolga je 9 minut, do realke 12 minut, in je torej učencem mogoče, se po končanem nauku v šoli nekoliko gihati, kar jim je gotovo v prid. — Več pové upravništvo „Slov. Naroda“. (1043-2)

Elegantni album
Ljubljana po potresu

in cesar v Ljubljani, s 16 jako zanimivimi podobami ljubljanskih razvalin, v platno vezan in pozlačen, kot najboljši vseh do sedaj izišlih, po jako nizki ceni samo 40 kr. in opis potresa zraven zastoj. — Ilustrovane knjižice po 20 kr., več skupaj pa ceneje.

Zahteva naj se le Paulinove elegantni album ali ilustrovane knjižice, ki se dobivata po vseh knjigarnah. V blagohotno naročanje se priporoča (843-15) **Jos. Paulin v Ljubljani.**

Kleparsko delo
pri stavbi „Narodnega doma“ v Celji
se odda.

Proračun in načrti so na vpogled pri „Posojilnici v Celji“. Ponudbe se pričakujejo do 31. avgusta t. l. do 12. ure dopoldne. (1062-1)

Fettengupfska slatina.

Čista in blago delujoča koroška planinska kiselica. Najboljša dijetetična namizna voda zlasti če se meša z vinom. Prednosti pred mnogimi drugimi kiselicami: ne jemlje vinu barve, niti ukusa in ne sili v glavo niti pri največji vročini. — V zalogi pri **Petru Lassnik-u v Ljubljani.**

Gimnazijski abiturijent

išče primerne službe, katero takoj nastopi. Ponudbe se prosijo pod naslovom: C. D. 48 poste restante Ljubljana do 21. avgusta. (1059-2)

Vsem prijateljem in znancem v gornji savinjski dolini in na Paki kličem pri odhodu v Prosek
presrčni: Z Bogom!
Razlag
vodja postaje.
(1063)

Zaradi rodbinskih in drugih razmer odda se v najem na več let (1058-2)

prodajalnica

z robo ali brez robe in le s štacunsko opravo pod ugodnimi pogoji. Prodajalnica obstoji že čez 30 let, je dobro situirana, leži na glavnem trgu in je pripravna za vsake vrste trgovino. Umnemu in marljivi emu trgovcu je tu zagotovljen lep dobiček. — Več pové upravništvo „Slov. Nar.“.

Veliko presenečenje!

Od lastnika v Parizu dobil sem ukaz, naj dve največji filijalki na Dunaju in v Budimpešti v najkrajšem času razpustim in popolnoma razprodam. Dajem najlepše predmete takorekoč zastoj, da bi se razprodaja kolikor možno pospešila. Naslednjih 20 predmetov dam

- za samo gld. 2.50.**
- 1 prekrasna pozlačena ura, ki gre na minuto, za kar se jamči;
  - 1 pozlačena verižica k njej;
  - 1 kravatna igla z velikim pristnim koraljem in s pariškim pierre de Strass-kamenom;
  - 2 manšetova gumba s pat. zaklepom, pariško double-zlato;
  - 3 naprski gumbi s patent. zaklepom, pariško double-zlato;
  - 1 velik gumb za ovratnik srajce s patentovanim zaklepom, pariško double-zlato;
  - 1 moški prstan s prekrasnim kamenom, bogato pozlačen;
  - 1 pariški smodkovnik jako ukusen;
  - 1 fin ustnik za smodke, pariško delo;
  - 1 fina broša za gospe, prekrasno najmodernejšo pariško delo;
  - 1 jako fina narokvica za gospe, pariško double-zlato;
  - 1 zavratnična verižica za gospe, bogato pozlačena;
  - 1 fino srčce kot privesek k ti verižici, z lepim kamenom;
  - 1 prekrasni prstan za gospe s turkizom;
  - 1 par lepih uhanov z lepim kamenom;
  - 1 lep uporaben predmet, ki se dá gospem zastoj kot nameček.

Naj nikdo te redke prilžnosti ne zamudi, dokler dolgo zaloga traja. Vse temelji na resnosti, dokaz temu okolnost, da vse, kar komu ne ugaja, jemljemo nazaj in dotičniku vrnemo denar prosto poštnine. — Tudi prodajamo 1 srebrno žepno uro, za katere točnost se garantuje, 1 lepo verižico s prelepim priveskom, skupaj

za samo gld. 3. — ,
za samo gld. 2.25.
Pošilja proti poštnemu povzetju

Uhren-en-gros-Exporthaus S. PELZ
Krakov, Stradom 2.

Odlikovan na svetovni razstavi (1893) v Čikagi s svetinjo. (38)

UBERALL VORRATHIG 17 MEDAILLEN

CHOCOLAT SUCHARD
NEUCHÂTEL (SUISE)
CACAO

FEINSTE QUALITÄT MASSIGE PREISE

LEICHTFLÜSSLICHER CACAO

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda
veljavnega od 1. junija 1895

Nastopno omenjeni prihajati in odhajati čas označen so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani na 3 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Anusov, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Curih, Steyr, Linc, Budejovice, Pilsen, Marijine varo, Eger, Karlove varo, Francove varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 10 min. jutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 7. uri 10 min. jutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Duna via Amstetten.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selthal, Solnograd.

Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Breginje, Gurth, Genevo, Paris, čez Klein Reiding, Steyr, Linc, Gmunden, Ischl, Budejovice, Pilsen, Marijine varo, Eger, Francove varo, Karlove varo, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 30 min. večer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje

Razun tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 28 minut popoldne osebni vlak v Lesce-Bled.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 59 min. jutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Pilsna, Budejovic, Solnograda, Linc, Steyza, Gmunden, Ischla, Anusov, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste, Trbiša.

Ob 8. uri 19 min. jutraj mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.

Ob 11. uri 16 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lipsko, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Pilsna, Budejovic, Solnograda, Linc, Steyza, Paris, Geneve, Curtha, Breginje, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiša.

Ob 9. uri 38 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja, Novega mesta.

Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.

Ob 6. uri 4 min. večer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiša.

Ob 9. uri 25 min. večer mešani vlak iz Kočevja, Novega Mesta.

Razun tega ob nedeljah in praznikih ob 10. uri 40 minut večer osebni vlak iz Lesce-Bleda.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 35 min. jutraj v Kamnik.

Ob 9. uri 05 min. popoldne " " "

Ob 5. uri 50 min. večer " " "

Ob 10. uri 10 min. večer " " "

(slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 11. uri 15 min. jutraj iz Kamnika (5-180)

Ob 3. uri 15 min. popoldne " " "

Ob 5. uri 30 min. večer " " "

Ob 9. uri 55 min. večer " " "

(slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Cisto nov voz „Brek“

s prostorom za 12 oseb, se proda. — Več se poizvé pri **Štefanu Bergantu**, gostilničarju na Bregu št. 20 v Ljubljani. (1031-3)

Trgovski pomočnik

več slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, z dobrimi spričevali, želi vstopiti v dobro trgovino s specerijskim blagom. (1055-2)
Več se izvé pri upravništvu „Slov. Naroda“.

Zidna opeka

dobre kakovosti, od demoliranega plackomandeposlopja, je po ceni na prodaj. Vpraša naj se pri (1041-2) podjetništvu **Božkovec & Dvorak** v Lattermannovem drevoredu.

Fran Burger, mizar

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 21 se priporoča č. občinstvu za naročila v izvrševanje najnavadnejših in najfinijih pohištvnih in stavbinskih, v mizar-sko stroko spadajočih del.

Tudi imam v zalogi več pohištva in izdelujem najlepše lesene strope in stene (lamberlje). Delo solidno in po nizki ceni. Za dela, naročena dovolj zgodaj, tudi jamčim. Naročila izvršujem ali po predloženih mi ali pa odbranih lastnih vzorcih po vseh slogih. (220-5)

Št. 13.619 **Razglasilo b.** de 1895.

C. kr. finančno ravnateljstvo za Kranjsko daje s tem na splošno znanje, da se bode

pehotna vojašnica v Rudolfovem
s pritliklino vred prodala potom javne dražbe.

Dotična obravnava, katere se lahko udeleži z ustmenimi ponudbami ali pismenimi oferti, se bode vršila dné 21. septembra 1895. l. ob 10. uri predpoludnem pri c. kr. glavnem davčnem uradu v Rudolfovem.

Izklicna cena iznaša 25.100 goldinarjev. Vse drugo je razvidno iz natančnejšega razglasila, ki je objavljeno v uradnem listu ljubljanskega časopisa šte. 186 z dné 16. avgusta 1895.

C. kr. finančno ravnateljstvo v Ljubljani
dné 12. avgusta 1895.

(1066-1)

Flachki.

Natečaj.

Pri novoustanovljeni „Krapinski štedionici“, delniški družbi, se razpisuje

mesto knjigovodje

s katerim je v zvezi vodstvo zavoda. Letna plača 2400 kron; razen tega je uradnik upravičen zahtevati v zmyslu pravil dividendo, tudi ima upanje, da se mu pozneje plača poviša. Prosilci, ki so služili pri enakem zavodu in so večji hrvatskemu jeziku ter mogó položiti kavejco, naj pošljejo svoje s spričevali opremljene prošnje podpisnemu podpredsedniku (1064)

do 25. avgusta t. l.

Krapina (Hrvatska), dné 10. avgusta 1895.
Milan grof Kulmer,
predsednik.
Brozo Brozović,
podpredsednik.

Trgovski pomočnik

izurjen prodajalec in z dobrimi spričevali — ter

učeneo

(1021-5)

iz boljše rodbine, ki je vsaj jeden ali dva razreda srednje šole dovršil, **vzprejmeta se v spece-rijsko prodajalnico v Ljubljani.**

Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Oljni ekstrakt za uho

od c. in kr. sekund. zdravnika **dr. Šipek-a.** Ta ekstrakt priporočajo zaradi sigurnega uspeha že več let avtoritete, ker odpravi vsako prirjeno gluhost, uklanja takoj slab posluš, ušesni tok in vsako ušesno bolezen; do- biva se proti dopušljatvi **gl. 170** v vsej Avstro- Ogerski frankovano po pošti iz lekarn: glavna zaloga v lekarni „pri sv. Duhu“ g. Ede pl. Tomaya, v lekarni g. Ant. Kögla in v mestni lekarni v Zagrebu; nadalje pri Zanetti-ju v Trstu; Jožefu Christofoletti-ju v Gorici; na Dunaji; pri c. in kr. vojni poljski lekarni F. Pleban-a na Stefanovem trgu št. 8 — Pristno blago se dobiva samo v steklenicah z utisnjenim napisom: **c. in kr. sekund. zdravnik dr. Šipek na Dunaji.**

(1412-21)

Vozni listki v Sev. Ameriko

(199-26)

pri

nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.

I Kolowratring 9

IV Weyringergasse 7

DUNAJ.

Vsak dan odprava z Dunaja.

Pojasnila zastoj.

Od leta 1868 se

Bergerjevo medicinsko

kotranovo milo

ki je izkušeno na klinikah in od mnogih praktičnih zdravnikov, ne le v Avstro-Ogerski, nego tudi v Nemčiji, Rusiji, balkanskih državah, Švici itd. proti poltelnim boleznim, zlasti proti

vsake vrste spuščajem

uporablja z najboljšim uspehom. Učinek Bergerjevega kotranovega mila kot higijeničnega sredstva za odstranjenje Juskinic na glavi in v bradi, za čiščenje in desinfekcijo polti je takisto splošno priznan. Bergerjevo kotranovo milo ima v sebi 40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini. Da se pride stevarijam v okom, zahtevaj izrečno Bergerjevo kotranovo milo, in pazi na zraven natisnjeno varstveno značko. Pri neodpravljenih poltelnih boleznih se na mesto kotranovega mila z uspehom uporablja.

Bergerjevo med. kotranovo žvepleno milo.

Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje

nesnage s polti,

proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenadkriljeno kosmetično milo za umivanje in kopanje za vsakdanjo rabo služi

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,

v katerem je 35 odst. glicerina in ki je fino parfumovano. Cena komadu vsake vrste s navedilom o uporabi 35 krajo.

Od drugih Bergerjevih medicinsko-kosmetičnih mil zaslužio, da na nje posebno opozarjamo: Benzoe-milo za fino polt; boraksovo milo za prische; karbolsko milo za ugajenje polti pri pikah vsled koz in kot razkužujoča mila; Bergerjevo smrekovo-iglasto milo za umivanje in toileto; Bergerjevo milo za nežno otročje dobo (25 kr.); ihtyolovo milo proti rudečici obraza; milo za pege v obrazu jako učinkujoče; taurinsko milo za potne noge in proti izpadanju las; zobno milo, najboljšo sredstvo za čiščenje zob. Gledé vseh drugih Bergerjevih mil se najde vse potrebno v brošurici. Zahtevajte vedno Bergerjeva mila, ker je mnogo ničvrednih imitacij. (320-10)

Prodaja se v Ljubljani v lekarnah gg. V. Mayr, G. Piccoli, J. Svoboda in U. pl. Trakóczy-ja, dalje skoro v vseh lekarnah na Kranjskem.

Hiša

(1049-2)

z jednim nadstropjem, 16 m. dolga in 10 m. široka, z vrtom, zemljiščem v obsegu okoli 11.000 kvadratnih metrov, blizu kolodvora v **Rudolfovem**, v kateri je sedaj gostilna, ki je jako pripravna za restavracijo, se pod ugodnimi pogoji takoj proda. Več pové upravništvo „Slov. Naroda“.

PHÖNIX-POMADA

na razstavi za zdravje in vredn- vanje bolnikov v Stuttgartu 1890 odlikovana z nagrado, je po zdrav- niškem izreku in mnogih zahval- nih pismih, katerih število gre v tisoče, priznana kot jedino, zares resno in neškodljivo sredstvo, s katerim se doseže tako pri gospod- kakor pri gospod. h lepa in bujna rast las in se prepreči, da ne izpada in da se ne dela mej njimi prhot; mladi gospodje dobé po nje rabi močne brke. Za uspeh in za neškodljivost se garantuje.

Lonček 80 kr., če se pošlje po pošti ali proti povzetju 90 kr. **K. Hoppe, Wien, XIV., Hütteldorferstrasse 81.**

(356-20)

Jakob Štrukelj v Trstu

via Caserma št. 16, vhod piazza della Caserma

(nasproti veliki vojašnici)

prodaja po neverjetno nizkih cenah vsako- vrstna avgleška

kolesa (biciklo).

Zastopstvo koles „Adler“ iz tovarne H. Kleyer v Frankobrodu in „Viktoria Cycle Works“ Wolverhampton, Angleško.

Kolesa „Adler“ so svetovnoznana in se rabijo v nemški vojski. — Jamči se za vsako kolo 12 mesecev; kdor ne zna voziti, nauči se brezplačno. — Pošilja se na deželo in na vse kraje. — Cenike pošilja se poštne prosto. (728-26)

Krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme.

F. Cassermann

(298-24)

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek po najnovejši fačoni in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču. — Gg. uradnikom se priporoča za izdelovanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd.

Poverjeni zalažatelj c. kr. uniformske blagajnice drž. železnic uradnikov.

Št. 25.487.

Razglas.

(1060-2)

Podpisani magistrat proda na lici mesta

okna, veternice in vrata

podrtih Štubenbergovih hiš št. 11 in 13 v Gradišči.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

13. dan avgusta 1895.

Naznanilo o preselitvi.

Javljam spoštovanemu p. n. občinstvu, da sem se s svojo

mehanično strojno pletilnico

preselila. v Židovske ulice šte. 8

(1010-3)

Priporočujó se za mnogobrojno obiskovanje z telespoštovanjem

Ana Haring.

Najboljše vrste piva

v sodih in steklenicah

iz (290-23)

združenih pivovarn Schreiner v Gradcu in Hold v Puntigamu

priporoča po tovarniških cenah

zaloga piva

prve graške delniške pivovarne

M. Zoppitsch

v Kolodvorskih ulicah št. 24 v Ljubljani.

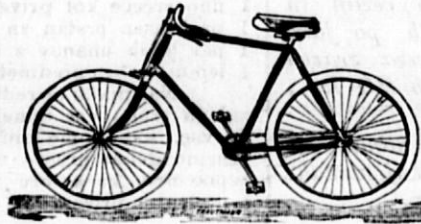
Na pismene polzvedbe odgovarja se nemudoma in frankovano.

Fr. Čuden, Ljubljana, Mestni trg.

Jedino zastopstvo za Kranjsko svetovnoznano

tovarne za bicikle Ivan Puch in drugovi v Gradci kakor tudi

orožne tovarne za bicikle „Steyer“

in več drugih znanih tovarn. — V zalogi se dobivajo tudi vse pritiskline za kolesa, kakor: svetilke, zvonci, sedla, zračne se-alke itd. itd. vse po najnižjih cenah. (712-16)

Ceniki na razpolaganje.

CHINA SERRAVALLO z železom

od zdravniških avtoritet, kakor dvorni svetovalec prof. dr. Braun, dvorni svetovalec prof. dr. Drasche, dvorni svetovalec profesor dr. baron Kraft-Ebing, prof. dr. Monti, prof. dr. Monti, profesor dr. vitez Mosetig-Moorhof, prof. dr. Neusser, prof. dr. Schauta, prof. dr. Weinlechner, najbolje priporočevan itd.

Neobhodno potreben za slabotne in rekonvalescente.

Vzbujta slast do jedij, krepi živce in zboljša kri.

Srebrne svetinje:

XI. medicinski kongres Rim 1894.

IV. kongres za farmacijo in kemijo Neapelj 1894.

Zlate svetinje:

Razstave Benetke 1894, Kiel 1894, Amsterdam 1894, Berlin 1895.

Čez 300 zdravniških izrekov.

To izborno lekovito sredstvo je zlasti pri otrocih in ženskih sila priljubljeno in to vsled svojega izvrstnega ukusa. Dobiva se v steklenicah po 1/2, litra po 1 gl. 20 kr. in po 1 liter po 2 gl. 20 kr. v lekarnah: M. Mandelschläger, lekarna „pri orlu“, Prešimov trg št. 2, Jos. Mayr, U. pl. Trakóczy.

Lekarna Serravallo, Trst.

Engross razpošiljalnica medikamentov.

Ustanovljena 1848. (989-3)

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upli- vajoče sredstvo proti kurjim očesom, žuljem na pod- plath, petah in drugim trdim praskam kože.

Veliko priznanih pisem je na ogled v

glavni razpošiljalnici:

L. Schwenk-a lekarna

(13-33) Meidling-Dunaj.

Pristenu samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Dobiva se v lekar- nah.

▲ Ta obliž dobiva se le v jedinej velikiosti po 60 kr. ▲ Zahtevaj izrečno L. Luser-jev obliž za turiste.

list n v Ljubljani: Jos. Mayr, J. Svoboda, U. pl. Trakóczy, G. Piccoli, L. Grečel; v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovci A. Egger, W. Thurnwald, J. Birabacher; v Brezjah A. Aichinger; v Trgu (na Koroškem) C. Manner; v Beljaku F. Scholz, Dr. E. Kumpf; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolf- bergu A. Huth; v Kra- ni K. Savnik; v Rad- goni C. E. Andrien; v Idriji Josip Wago; v Rudolftel A. Róblak; v Celji K. Geln; v Cr- nomlju: F. Haika.

Alojzij Vanino

Ljubljana, Stari trg št. 9
nasproti trgovine J. S. Benedikt-a
priporoča p. n. občinstvu svojo veliko zalogo
nožev in škarij
vsake vrste iz najfinjšega angleškega jekla.
Priporoča se za izvršitev vseh v njegovo
stroko spadajočih del, kakor brušenje
britev, likanje in brušenje kirurški-
nih instrumentov itd. itd. (1038-3)

J. Kunčič

priporoča p. n. občinstvu svojo
izdelovalnico soda-vode
Ljubljana, Sv. Petra cesta 5
(„Pri avstrijskem cesarju“)
z opomnjo, da rabi vodo iz mest-
nega vodovoda, a v svoji
filijali v Lescah
rabi vodo iz tekočega studenca
nad cesto proti Bledu. (117-19)
Zunaj narečila izvrše se točno.

FR. ČUDEN

ur ar

v Ljubljani, Mestni trg

priporoča svojo največjo zalogo

vsakovrstnih švicarskih ur,
uhanov, zlatnine in srebrnine.

Zaradi velike nesreče potresa ni sedaj nobene kupčije, torej prosim,
kdor misli uro kupiti, naj jo sedaj naroči ali kupi. V ceniku postavljene
cene so zdaj za 10% znižane. — Priporočam se z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden.

ur ar v Ljubljani.

(540-20)

Ceniki se dobivajo zastonj in se tudi po pošti pošiljajo.

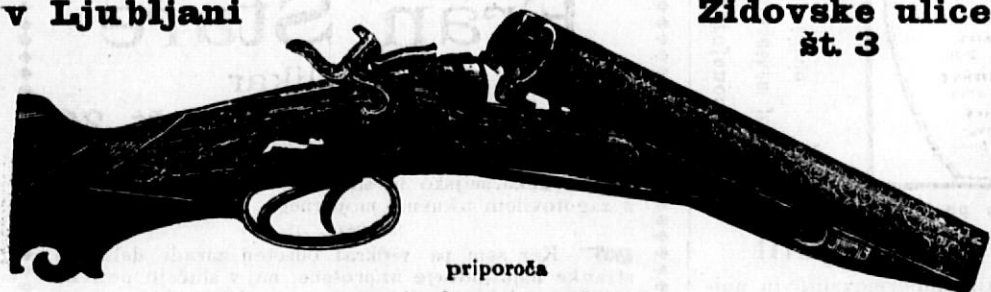
FRAN ŠEVČIK

(1051-2)

puška r

v Ljubljani

Židovske ulice
št. 3

priporoča
svojo bogato zalogo

vseh vrst orožja in lovskih potrebščin

kakor tudi puške in samokrese lastnega izdelka.

Vsa v njegovo stroko spadajoča dela se izvršujejo točno in po najnižji ceni.

Cement

železniške šine, traverze,

cinkasto in pocinkano ploščevino

železo za vezi

kovanje za okna in vrata

sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje, priporoča po zelo
znižanih cenah

Andr. Druškovič

trgovec z železnino

(442-35)

Glavni trg št. 10. Ljubljana. Glavni trg št. 10.

Prva žebeljarska zadruga

v Kropi na Gorenjskem

ponuja vsem p. n. gg. trgovcem, podjetnikom, obrtnikom iz
najboljšega železa solidno izdelane

žebelje, verige in drugo raznovrstno
železnino, posebno za stavbe

po najnižji ceni.

(593-6)

Ceniki na zahtevo poštine prosto in zastonj.

Ign. Fasching-a vdove ključavničarstvo

Poljanski nasip h. št. 8

Reich-ova hiša

priporoča svojo bogato zalogo

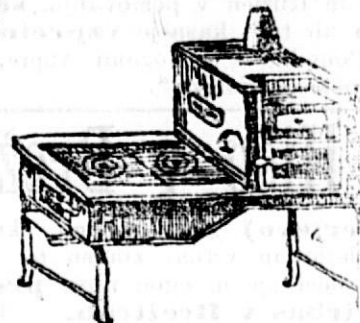
štedilnih ognjišč

najpreprostejših, kakor tudi najfin-
jših, z žolto medjo ali mesingom montiranih
za obklade s pečnicami ali kahlami.

Popravljanja hitro in po ceni.

Vnanja naročila se najhitreje
izvršujejo.

(340-25)

Fran Stupica

trgovec z železnino, kovinami, moko ter
specerijskim blagom

v Ljubljani, na Marije Terezije cesti št. 1

priporoča v nakup razno

strojarsko in usnjarsko orodje

Fran Paneckovega sina na Dunaju

kakor tudi

nagrobne križe, štedilnike,
vlite kotle, cement in želez-
niške šine.

(1065-1)

Kneza Ivana Liechtensteinskega tovarna glinastih izdelkov in opeke

v Unter-Themenau pri Lundenburgu

ponuja svoje

plošče iz finega klinkerja in mozaične plošče
za vsake vrste tiskovanje v najlepši izdelavi.

Dvojnoposteklenjene cevi iz kamenine

nastavke za kamine, pična ali klajna korita, školjke za scanje.

Klinker-jeve opeke, pečl s pečnicami in
ognjiščne pečnice v razni izdelavi.

Zarezane strešnike, navadne strešnike, lišpna opeka za vnanost
poslopj, posteklenjena in neposteklenjena v najboljši kakovosti.

Ceniki so na razpolago.

(770-12)

M. JOSS & LÖWENSTEIN

tvornica perila, Praga, VII.

opozarjata kupujoče p. n. občinstvo na to, da naj zahteva pri kupovanju ovratnikov
za srajce, manšet in srajce vselej le zakonito zaščiteno znamko (lev). Naše perilo
se dobiva le v najboljših trgovinah modne robe za gospode in v trgovinah s platnom
tu- in inozemstva in se pri nas ne prodaja na drobno.

Ob enem priporočava naše najnovejše

patentovane ovratnike za srajce

ki imajo tolike prednosti v sebi, da vse osebe, zlasti gospodje, ki so zelo debeli, ne bodo nosili drugih ovratnikov, čim
poskusijo jedenkrat ta naš proizvod. (802-3)

Patentovani ovratnik

se prilega vsaki srajci, tudi ko bi ista ne bila narejena po meri, se lahko uglati, obdržuje vedno svojo prvotno obliko
in je vedel svoje gladke površine mnogo trpežnejši, nego vsi drugi ovratniki.

G. kr. avstr. patent št. 66.666.

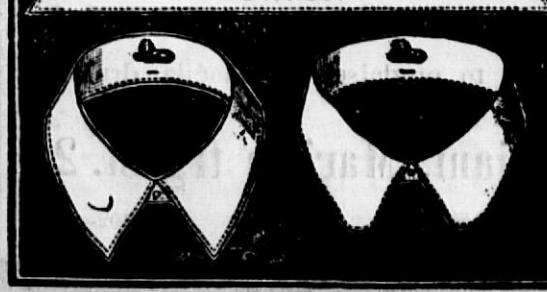
Kralj. ogerski patent št. 1789.

Angleški patent št. 19.700.

R. E. G. M. Nr. 19.352.

UNION

Inžener B. Boškovec in arhitekt O. Dvořak

stavbeno podjetništvo in konstrukcijski bureau

(986-4)

Lattermannov drevored nasproti Narodnemu domu

prevzema izvrševanje stavb v višavi in vodnih stavb po najnižjih cenah.

Tudi se priskrbujejo v to stroko spadajoči projekti in proračuni stroškov v najkrajšem času.

Solicitator

za notarsko pisarno v Ljubljani, z lepo pisavo in izurjen v poslovanju, se s 1. septembrom ali tudi kasneje vzprejme.

Ponudbe s prilogami vzprejema upravništvo „Slovenskega Naroda“.

(1054-3)

Hišo v Brežicah

(Celcerjevo) s 3 sobami, kuhinjo, shrambo, lepo kletjo in vrtom zraven ter prostorno gospodarsko poslopje in ogon njive proda c. kr. notar dr. Firbas v Brežicah.

(1056-2)

Sesalke
in brizgalne vsake vrste
vodovode
za mesta, sela, graščine, gospodarstva, letovišča, vrte in kopelji. Vodometne figure in nastavke, stranišča, kurjave s motorje za na veter, za parom, zgrete motorje izdeluje (446)
A. KUNZ, specialna tvornica
Moravska Bela cerkev.
Ilustrovani prospekti zastonj.

Izdelovanje perila

Na debelo! Za gospode, gospé in otroke. Na drobno!

Prevezamo se opreme zaneslivo. Ustanovljeno leta 1870. Cena in blago brez konkurence!

Prevezamo se opreme za novorojence. Cenitci v nemškem, slovenskem in italijanskem jeziku se na zahtevanje poštnine prosto pošljijo.

Za brezhiben kraj in najsolidnejšo postrežbo jamči tvrdka

C. J. Hamann v Ljubljani

zalagatelj perila več c. kr. častniških uniformovališč in uniformovanja v naši c. in kr. vojni mornarici.

Zahvala in priporočilo.

Slav. p. n. občinstvu naznanjam, da sem se preselil s svojo delavnico iz Gradišča št. 8 v lastno hišo

v Kolezijske ulice št. 16

in da izdelujem vsakovrstne sede iz hrastovega in mehkega lesa ter se priporočam za mnogobrojna naročila. Tudi prevzemam popravilnja in jamčim za dobro in ceneno delo. — Prodajam in kupujem stare vinske posode. — Priporočajoč se i v prihodnje blagonaklonjenosti slavnega p. n. občinstva, beležim

s velespoštovanjem

Avgust Repič

sodarski mojster.

(1042-3)

Fran Starè

sobni slikar

v Ljubljani, na Bregu št. 20

priporoča se slavnemu p. n. občinstvu v izvrševanje vseh v dekoracijsko in slikarsko obrt spadajočih del z zagotovilom ukusno modernega dela proti zmerni ceni. (647-18)

Ker sem pa večkrat odsoten zaradi dela, so stranke najuljudneje naprosene, naj v slučaju potrebe omenjena dela naročajo pri meni pisanim potom.

F. P. VIDIC & COMP. v Ljubljani

ponujajo po najnižjih cenah:

Zarezane strešnike

najboljši material, in nalašč za iste napravljena

strešna okna iz litega železa.

Nastavke za dimnike in cevi iz kamenine.

Roman-cement.

Portland-cement iz tovarne Dovje-Lengenfeld.

Chamotte-mozajik

in plošče iz Portland-cementa za tlakovanje.

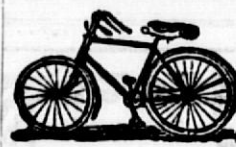
Peči domače in češke.

Strešni klej, karbolinej in trstne štorje

kakor tudi (1017-2)

vse v stavbno stroko spadajoče predmete.

W. Libkowitz & Co., Dunaj, I., Sellenstättle 17. Zagreb, Illica 30.

Ker je sezona pri kraju, se kolesa vseh sistemov prodajo po znatno znižanih cenah.

Mej drugim nova pnevmatic-kolesa po (337-27)

105, 110 in 115 gl.

Ceniki zastonj in poštnine prosto. — Poučuje se brezplačno.

Naznanilo.

Čast mi je p. n. občinstvu naznanjati, da bodem na nespremenjen način nadaljevala

spedicijo, trgovino s premogom in drvami in opekarno

katero je vodil moj pokojni soprog Lovro Treco, in prosim moje p. n. odjemnike z zagotovilom točne in realne postrežbe, da mi naklonijo cenjena svoja naročila.

Z velespoštovanjem

Ivana Treco

Rudolfove železnice cesta št. 8.

(1035-3)

Wietersdorfska tovarna za Portland in Roman cement

F. Knoch-a & Comp. v Celovcu

priporoča svoje izdelke v znatno večji trgporni in lomoporni trdnosti, nego to predpisujejo določila društva avstrijskih inženirjev in arhitektov za dobre kvalitete.

Zaloga in zastop za Kranjsko: **Fr. Seunig & Comp.** v Ljubljani, Marijin trg št. 2.

Svedočebe in ponudbe zastonj in poštnine prosto.

(402-28)